

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 2 (421)

Fredagen den 10 januari 1896.

9:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5.— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5:— Iduns Modet., månadsuppl. » 3:— Barngarderoben..... » 3:—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 6147. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffast säkrast kl. 2-3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösnr endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	--	--	--	---	---

Alice Tegnér.

»Sjung med oss, mamma!» har det nu under julen ropats af glada barnaröster i hundratals svenska hem. Våra gamla vänner *Borgmästar Munthe*, *Bä, bä, hvita lam*, *Fågeln i päronträdet*, *Karl XII*, *Rida, rida ranka* m. fl. ha efterföljts af syskon, som värdigt ställa sig vid deras sida: *Lille Olle*, *Hanseman*, *I källbacken*, *Sockerbagaren*, för att nu nämna blott några af A. T—s förträffliga små barnvisor. Man känner sig verkligen frestad att räkna upp dem allesammans, ty de äro — som en kritiker så träffande yttrat — lika många pärlor, och man vet ej, åt hvilken eller hvilka man skall ge företrädet.

Säkerligen bereda vi Iduns läsarinor ett nöje genom att lämna ett porträtt af och språka litet om den älskvärda utgifvarinnan.

Fru *Alice Tegnér* är född 1864 i Karlshamn. Hennes föräldrar voro numera afidne sjökaptanen *Eduard Sandström* och hans ännu lefvande maka, *Sophie Brobeck*, — båda rikt och djupt begåfvade naturer, den förre äfven i musikaliskt hänseende; och denna begåfning ärfdes i rikt mått af deras dotter *Alice*. Redan vid två års ålder började hon sjunga, och hon var ej mer än tre år, då hon på pianot tog ut lättare melodier. Fadern, som själf spelade piano och gitarr samt ägde en vacker sångröst, var den förste, som ledde hennes musikaliska utbildning. När hon var fyra år, lärde han henne noterna; och hennes öra uppöfvade han bl. a. genom att låta henne från ett bred-

vidliggande rum säga, hvilka toner och ackorder han slog an på pianot. Också var musiken den lillas käraste sysselsättning.

En nära vän till fru Tegnér's föräldrar, hvilken under flere år nästan dagligen besökte deras hem, har välvilligt berättat mig några små drag från hennes barndom. Den lilla »*Lisa*» tillbragte många och långa stunder vid pianot och lät därvid sin egen fantasi kläda sig i toner. Detta kallade hon själf att spela »*finn-opp*». — En gång när hon som helt liten genomgått en svår barnsjukdom, men ännu ej fått stiga upp, bad hon att bli buren till pianot. Modern svepte en filt om henne och bar henne dit; hon tog då ut musiken till »*Värvindar friska*» och kröp så i säng igen. — Gripande är, synes mig, följande lilla episod. På en af sina resor blef fadern tvungen att, för tjockas skull, ligga fjorton dagar utanför *Cadiz'* hamn. I hemmet väntade man underrättelser; men den ena dagen gick efter den andra, utan att medföra några sådana, och modren utstod en förfärlig ångest. Men så kom äntligen ett telegram med glädjebud. Kort efter det telegrammet anländt, ombads *Lisa* att spela något. »Hvad skall jag spela?» — »Spela något 'finn opp',» föreslog min ofvannämnda sagesman; »spela hur ledsen mamma varit och hur glad hon nu är.» — »Ja, det skall jag göra; det skall först vara i moll, så i dur och så — i moll igen.» De, som den kvällen hörde henne, säga, att de aldrig förgäta

Blott en enda olycka är sann:
Den — af olyckan att öfvervinnas.

J. D. Valerius.

hur härligt hon då spelade; det var ett varmt barnahjärtas heligaste känslor, som gåfvo sig uttryck i den musiken; och när hon slutat, var hennes ansikte alldeles förgråtet.

Alice Sandströms förste musiklärare var en gammal knarrig herre vid namn *Ullman* (kompositör till den på sin tid ganska mycket sjungna »Brudens fråga»). Mot sin elev Lisa var han dock allt annat än knarrig; och det hände ibland, att han slog upp dörrarna, ropade in familjens öfriga medlemmar och sade: »Kom, så ska ni få höra hur musik ska låta.» — År 1875 blef *W. Th. Söderberg*, känd som god sångkompositör, organist i Karlshamn. Af denne åtnjöt hon undervisning i två år, en del af denna tid äfven i komposition.

Alice var rikt begåfvad äfven på andra områden. Ännu berättas af familjens vänner anekdoter om, med hvilken otrolig lätthet hon lärde sig läsa.

Föräldrarna, som med aldrig sviktande intresse följde sina barns utveckling och insågo, att när det gällde dessas utbildning det bästa som stod att erhålla borde anskaffas, skickade Alice, när hon fyllt tretton år, till Stockholm. Här inskrefs hon som elev i Åhlnska skolan, där hon till en början antogs vara mogen för tredje klassen. På sitt eget förslag fick hon emellertid försöka sig i femte; men därifrån bar det, efter en vecka, af 'upp i sjätte och så, efter ytterligare en vecka, upp i sjunde; först i denna klass kom den trettonåriga småstadsflickan på sin rätta plats. Hon genogick så sjunde och åttonde klasserna i detta läroverk. Musiklektioner tog hon under denna tid för professor Herman Berens.

Vid femton års ålder, således samtidigt med att hon avslutat sin skolkurs, förlorade Alice Sandström sin far. Vid denna tid var det på allvar fråga om att hon skulle genomgå Musikaliska akademien. Men denna plan öfvergafs, antagligen närmast i anledning af faderns frånfälle —, och nu bestämdes, att hon skulle söka inträde vid Högre lärarinneseminarium. Hösten 1880 blef hon, ehuru den yngsta bland 57 sökande, en af de 25, som då antogs till elever vid detta läroverk. Hon genomgick de tre seminarieafdelningarna och erhöll sitt lärarinediplom våren 1883.

I kamratkretsen var Alice Sandström afhållen såsom få. Glad, begåfvad, hjärtegod, framför allt anspråkslös och flärdfri, vann hon sympatier och vänskap hos alla. Då liksom nu var hon en alltigenom harmonisk personlighet; från hennes väsen strålade värme och sol, och kamraterna kände sig lyckliga i hennes sällskap. De stunder hon glädde oss med sång och spel voro för oss högtidsstunder, och vi räkna dem bland våra bästa seminarieminnen. När det under lofstunderna ropades: »Lisa sitter vid pianot», slungade vi böckerna ifrån oss och rusade in för att höra på henne. För oss spelade hon ofta »finnopp»-saker, d. v. s. hon satte en lärobok på notställaren och sjöng ofta igenom, med karaktäristiskt ackompanjemang, hela läxor. Så som hon nu låter de små »sångfåglarna

vid Djursholms skola» under sång lära sig vokalerna (se: *Sjung med oss, mamma!* III Nr: 1), så sjöng hon i sina seminariekamrater många knaggliga namn, data och fakta.

Med omsorg och plikttröhet skötte Alice sina studier; på sitt diplom har hon nio *laudatur* och intet betyg lägre än *cum laude*. Det var klart, att arbetet vid seminariet ej lämnade henne mycken tid öfrig för musiken. Hon tog dock några lektioner för *Ludvig Norman*. Från hösten 1883 till påföljande sommar vistades hon i Finland, på Järvikylä egendom i Savolaks. Denna tid anser hon själf ha varit för henne i hög grad väckande och utvecklande både på det musikaliska och flere andra områden.

* * *

År 1885 ingick Alice Sandström äktenskap med nuvarande protokollssekreteraren *Jakob Tegnér*, en sonson till den store skalden.

I fem år ha Tegnér's nu varit bosatta på Djursholm, där de åt sig inredt ett eget hem, Tegnabo. I detta vackra hem, som här en genomgående prägel af glädje, lycka, harmoni och intelligens, ha de små förtjusande barnvisorna sett dagen. Hur det kom sig, att fru Tegnér började syssla med dem? Jo, hon har två små piltar, nu åtta och sju år gamla, som, när de voro ännu mindre och läste »Barnkammarens bok» och »Ångsblommor», tvingade sin mamma att *sjunga* de däri befintliga små visorna för dem och själfva alltid ville sjunga med. När då fru T. märkte, att en melodi riktigt väl *senterades* af gossarna, så skref hon upp den. Rätt som det var, hade hon en hel liten samling färdig. Hon gaf då vika för vänners enträgna uppmaningar att låta de små visorna försöka sin lycka hos en större allmänhet. Till julen 1892 utkom första samlingen af »*Sjung med oss, mamma!*» beledsagad af ett varmt förord af allas vår vän *Lea*. Hur den blef mottagen? Jo, med jubel af både föräldrar och barn. Och ändå torde väl dessa visor ingenstädes sjungas så som i det tegnér'ska hemmet, där gossarnas barnröster blandas med faderns vackra baryton, under »mammans» oförlikneliga ackompanjemang. År 1893 utkom andra samlingen och nu till julen den tredje, alla på Fr. Skoglund's förlag.

Fru Tegnér har med sina visböcker tagit de första fjäten på en hittills nära nog obanad väg inom musiken och pedagogiken. Sina syften att låta sången ingå som ett uppfostrande och upplifvande element äfven i de helt små barnens hemlif, att få dem att ej blott lyssna till sång, utan äfven att själfva deltaga däri, att låta dem i lättfattliga och tilltalande melodier sjunga om det som spelar främsta rollen i deras fantasi och i deras lekar, med sång drifva bort ledsnaden, när de tröttnat på sin lek eller hvila från sitt arbete, och att få in sången i familjerna, på ett sådant sätt att den där blir ett föreningsband mellan små och stora — dessa syften har fru T. på ett förträffligt sätt realiserat. En särskild men-

tion honorable förtjäna hennes visor därför att de äro tendensfria. Om ingen af dem kan sägas: »Man merkt die Absicht und man wird verstimmt.» Och just därför gör t. ex. sången om *Bethelems stjärna* ett mycket ädlare och djupare intryck än de pietistiska barnsångerna med deras långsläpiga melodier och deras för barnens fantasi olämpliga, ibland rent af skadliga innehåll.

I familjekretsen är fru Tegnér bekant för sitt ovanliga musikminne — hon »kan allting utantill» — och för sitt själfvalla pianospel. Under de senare åren har hon studerat musik för herrar *Knut Bäck* och *Lennart Lundberg* samt med stor framgång ledd undervisningen i sång vid Djursholms läroverk. Flere gånger sjöngo barnen där inför Viktor Rydberg själf den härliga sången *Bethelems stjärna*. Han åhörde den alltid med tårar i ögonen; och när hans stoft bars ut från Ekeliden, ljöd där från klara och friska barnaröster sången om stjärnan som leder — »ej bort, men hem».

Ett femtiotal visor har fru Tegnér hittills skänkt oss, och vi äro henne djupt tacksamma därför; men vi äro ännu ej nöjda. Vi göra som »sångfåglarna vid Djursholms skola», när deras sånglektion är slut. Vi ropa: »Mera, mera!»

Gurli Linder.

Svensk vinter.

Hellre ståtlig flykt af örnar
Än en veklåg fågellek;
Hellre ramatag med björnar
Än de tama djurens smek!
Hvad är vindarna, som hviska,
Emot det jag hörde nyss:
Stormens härold med sin piska,
Klatschande liksom en ryss!

Veklåg låt du stolt begabbar,
Kräfrer den förutan värn —
Vinter! Du är björn, som drabbar,
Rymdens örn med klor af järn!
Kall och bister var den dagen,
Då du nedsteg nordanfjälls,
Härd och trotsig uti dragen,
Kludd uti din hvita päls.

När som allt rundtom dig bräckes
På ditt vilda segertåg,
Som af domsbasuner väckes
Hvad som nyss i slummer låg.
Så af norrskensglans du timrar
Upp ditt ljusa sagoslott;
Arla det och särila skimrar
Uti silfver och i blått.

Sol går fram med högtidsflamman!
Stormens stämma uti dur
Under strålars lek tillsammans
Viger dig och all natur.

*Fjällen stå i isens pansar
— Bröllopsdräkten som du bjöd —
Himlen binder purpurkransar
Ut af kväll- och morgonglöd.*

*All naturen är dig trogen —
Se i ljus dess anletsdrag!
Festligt slår den gröna skogen
Sina djupa harposlag.
Vattnens vrede Leviatan
Uti bojar lägger du;
Och den hvita vintergatan
Är din Eriksgata ju.*

*Hvad har du i hjärtat inne,
Norra polens ättelägg?
Ty jag blir så glad i sinne,
När jag ser dig, berserkskäg!
Det är något från din lunga,
Hvilket ljuder fosterländskt;
Det är något på din tunga,
Hvilket är så äkta svenskt!*

Ejnar.

Våra döttrars framtid.

Några synpunkter af Heribert.

II.

Det egna hemmet är ju otvifvelaktigt kvinnans rätta, ja, hennes ädlaste verksamhetsfält, det område där hon i alla tider vunnit sina största lagrar. Det är också godt och väl, att hon utbildas till duglig husmoder — men hur är det — äfven ynglingen skall ju en gång bli husfader, och dock tänker ingen på att dana honom utslutande för det kallet, ehuru hans unga maka senare i tiden kanske mer än en gång får kännbart erfara denna stora lucka i hans uppfostran!

Och så kommer den stora frågan: har ni någon garanti för, att er dotter verkligen en gång skall få verka i det egna hemmet? Det synes som blefve giftermålen i våra dagar allt färre, och det är fara värdt, att de skola fortfarande minskas i samma mån, som den allt allmänare lyxen ökas. Hur vågar ni bygga ert barns framtida lycka på en så ytterst oviss möjlighet? Ni vill ju er dotters lycka, men vet ni, hur hennes lif kommer att gestalta sig, om hon blir dömd att ensam genomkämpa det, utan andra resurser än sin tämligen ytliga skolbildning? Ack, det finns så många »gamla fröknar», hvilka långt bättre skulle kunna tälja sin sorgliga lefnadssaga, än jag det förmår.

Först fly ungdomsåren under ständig väntan på att »det vidunderliga» skall komma, som förespeglats den unga flickan alltifrån uppväxtåren. Så kommer för henne en tid af bittert svikna förväntningar, ett uppvaknande till vissheten af att lifvet nu intet mera har att bjuda henne. Hon söker fylla dess tröstlösa tomhet genom ett nervöst jäktande från nöje till nöje, eller i bästa fall genom en lika febril välgörenhetsifver. Hon förtäres af sin egen inneboende arbetskraft och ser sig längtansfullt om efter en lämplig sysselsättning, men förgäfvades, emedan hon icke finner sig kompetent till något, och hon är för gammal att nu börja på

nytt från grunden. Van att låta sina tankar kretsa endast kring det egna jaget, blir hon slutligen till ytterlighet själfvisk och skapar otrefnad för sin omgifning. Hennes ständiga inre oro och missbelåtenhet med sig själf ge sig ofta luft i lynnets sjukliga retlighet, ty det är nu en gång så, att det ligger ett rastlöst verksamhetsbegär nedlagdt i den kvinnliga naturen, och blir detta icke tillfredsställdt, hämnar det sig på henne själf genom att långsamt underminera hennes nervsystem. Och så ha vi vår tids blodfattiga, nervösa kvinnotyp fullfärdig framför oss.

Ett nyss öppnadt bref ligger just framför mig och frestelsen att här anföra några rader därur blir mig för stark. Brefskrifverskan berättar sig hafva haft besök af en länge efterlängtdad ogift ungdomsvän, och nu efter dennas afresa gör hon följande reflexion: »Aldrig trodde jag, att fem år kunde så förändra en människas karaktär, och att jag skulle draga en suck af lättnad efter min förr så afhållna väns afresa. Hon hade tyvärr urartat till en den mest inbittra egoist, och genom blott tanklös själfviskhet förskaffade hon oss en hel del extra arbete och bråk — hela huset måste stå på tå för henne. Det är väl en följd af hennes ensamma lif, utan någon eller något att söra för, utom sitt eget välbefinnande. Ett har hon emellertid utträttat. Min man och jag hafva gripits af fasa för, att våra döttrar möjligen skulle komma att likna henne. Vi ha därför beslutit, att de ovillkorligen skola »blifva» något, hvad det än mände vara. Hvarje kvinna borde hafva ett bestämdt lefnadskall eller lära ett yrke, tycker du ej det?» — För visso, och det vore i sanning önskvärdt, att alla föräldrar ville komma till samma insikt som dessa, och att de följaktligen ville bedrifva sina döttrars uppfostran enligt alldeles samma principer som sina söners.

Låt arbetet blifva lika obligatoriskt för hvarje kvinna, hög som låg, som för hvarje man, endast så kan grunden läggas till en lyckligare och därför friskare kvinnogeneration. Ty än en gång: skall lifvet icke blifva en plåga, måste det fyllas med ett verkligt arbete. Det går icke an att spilla bort ett helt människolif under sysslandet med idel gagnlösa obetydligheter, hvarje individ måste fylla sitt bestämda värf här i världen. Men hvarje kvinna får icke genom giftermål sitt livsvärf sig anvisadt, därför bör hennes uppfostran ingalunda vara utslutande riktad mot det målet.

Föräldrarna skola blott icke tro, att de kunna taga det lättare med dotterns än med sonens utbildning, och att de uppfyllt alla skyldigheter blott de gifvit den senare medel i händerna att en gång försörja sig själf. Denna förutsättning måste i dessa tider läggas till grund äfven för den unga flickans uppfostran.

Här kommer naturligtvis den gängse invändningen, att de förmögnare icke behöfva arbeta för sin utkomst, och att det rent af vore orätt af dem att gå de obemedlade i vägen. Härpå kan svaras, att de tvärtom just behöfva arbeta, om ej deras egen personlighet skall gå under, att det ges många lifsbanor, där de med sitt öfverskott kunna utföra en välsignelsebringande verksamhet, och att de på otroligt många sätt kunna använda den extra inkomsten till den allmänna nödens afhjälpan. Dessutom, hur många af de s. k. burgna eller af ämbets-

mannafamiljerna äro så verkligt förmögna, att döttrarna icke mer eller mindre ligga föräldrarna till last? Är det icke snarare ett visst falskt högmod, en ängslig fruktan för det mäktiga: »hvad skall man säga?» som håller dem tillbaka? Må det förlåtas dem, de hafva ju vuxit upp i den förvända föreställningen, att kvinnan skapats att vara lifvets dyrbaraste lyxartikel.

Låt föräldrarna i stället för de lösa förhoppningarna arbeta på att från hennes tidigaste år bibringa den unga dottern en fast öfvertygelse, icke blott om arbetets nödvändighet, utan äfven om arbetets heder. Det tillkommer dem i sanning att lika uppmärksamt studera sina flickors som sina gossars olika anlag och att, hvarhelst ögonskenlig begåfning är för handen, på allt sätt understödja och uppmuntra densamma. Hafva de så hjälpt den unga flickan att utvälja det kall eller rent praktiska yrke, åt hvilket hennes håg och fallenhet peka, böra de äfven gifva henne tillfälle till den mest grundliga, ihärdiga utbildning i hennes fack, på det hon måtte förvärfva största möjliga duglighet däri. Detta utesluter ju icke — ty ingen är mångsidig som kvinnan — att hon såsom förströelse efter de trägna studierna eller efter arbetet vid fackskolan får i hemmet taga kännedom om de husmoderliga sysslorna och plikterna.

Hon skall härunder säkert af sig själf lära sig fatta äktenskapets stora betydelse och blicka med aktning på makans heliga kall såsom det största hon någonsin kan ägna sig åt, ty trots hennes ändamålsenliga utbildning i ett visst syfte, behöfver man dock aldrig befara, att det »evigt kvinnliga» någonsin skall förneka sig. Men hon skall äfven inse det dåraktiga uti att förspilla sina bästa ungdomsår under afvaktan på ett ovisst önskningsmål. Skulle hon efter slutad lärotid omsider hamna vid det egna hemmets härd, så kan hennes utbildning likväl ej anses förfelad. All kunskap är ett oförstörbart kapital, och hvem vet för öfrigt, om hon icke i en framtid kan behöfva tillgripa det såsom familjeförsörjerska!

Jag tror fullt och fast, att den praktiska, strängt arbetande kvinna, jag här drömmer om, under utöfvandet af sitt lifskall, oakadt dess mången gång tröttsamma tyngd, aldrig skall få skäl att ångra sitt val. Tvärtom skall hon dagligen varda lyckligare i känslan af sitt personliga värde och oberoende, och jag tror, att hon vid slutet af sin lefnad af hjärtat skall instämma i Goethes ord:

»Ingen välsignelse är större än arbetets; blott den människa, som under all sin lefnad har arbetat med lif och lust, kan säga: jag har lefvat!»

Att vara rik.

Guldtörsten har aldrig förr varit så förtärande och jäktandets efter rikedom så rastlöst som i vår tid, då millionernes härskarmakt är oerhörd. Den spirituelle franske författaren *Francisque Sarcey* har emellertid funnit intresse i att samla uppgifter om de ryktbaraste mångmillionärernas — deras på andra sidan Atlanten — sätt att lefva och njuta sin tillvaro, och Sarcey kan sålunda genom oväntade afslöjanden göra reflexioner öfver, huru lyckan antager, liksom olyckan, de mest oberäkneliga former. Se här exempel som bekräfta den satsen.

En af de främsta penningfurstarna i Nya världen — känd liksom Kung Midas i den gamla gre-

kiska fabeln för att förvandla allt hvad han vidrör till guld — beklagar sorgsen för den intervjuvande europén, förbländad af hans skatter, sitt lifs elände och mödor. Midt ibland alla de högar af dollars, som omgifva guldkungen, sitter han melankolisk och trött och drömmer med saknad om den flydda tid, då han med varubalar på ryggen till fots genomvandrade de vidsträckta prärierna och andades deras fria luft — kanske då och då med tom mage, men alltid med hjärtat fullt af lefnadslust, mod och hopp.

I hvilka oförgångligt friska färger har fru Lennegren icke målat situationen:

»Då lyfte sig mitt öga
till den som delat så:
palatser åt de höga
och glädjen åt de små.»

Hade Francisque Sarcey känt till den svenska skaldinnans verk, så hade han helt visst i sin mildt filosoferande artikel citerat ofvanförda strof; men vi frukta för, att hvarken den franske kåsören, reportern eller guldkungen nåsin hört talas om fru Lennegren — dessvärre för dem!

M:r Philip Armour från Chicago, som utan ringaste svårighet när som helst underskrifver en chèque på 25 tusen dollars och dubbelt opp, har mistat all lefnadsglädje till följd af sin eländiga matsmältning. Sedan långa tider tillbaka har hans läkare ej kunnat föda honom med annat än spenvarm mjölk. Kan icke detta kallas en gräslig ironi af ödet emot en man, som samlat sina millioner såsom fabrikant af delikatesser.

Grundläggaren af en bland de största amerikanska tidningar (New York World) mr Joseph Pulitzer har genom omåttligt arbete förstört sina ögon, så att han hotas med total blindhet, den ingen läkare åtager sig att bota, finge han än millioner i läkarearvode.

»Silfverkungen» John Mackay har visserligen en god hälsa tills vidare, men af brist på tid kan han aldrig njuta af sin kolossala förmögenhet. Sina måltider immundigar han så i flygande fläng, att han ej ens rör vid en hel hop läckerheter på de öfverlastade borden. Glada middagar, vare sig ute i staden eller bland vänner, måste han mestadels försaka i följd af att han är så strängt sysselsatt både helg- och söckendagar. Hans enda, nödvändiga förströelse är en morgonpromenad till fots. Efter ett föregående kallt bad njuter den betungade millionären ofantligt af dessa spatserturer i Central Park, där alla känna honom och gå undan för honom — utom hopen af »solicitors» som räcka honom tiggarebref eller anteckningslistor »för välgörande ändamål».

Han sällar ut guld till höger och vänster, utan att veta huru detta blir använt. Därpå återvänder han hem och sätter sig till sitt arbete, som ej mera afbrytes under resten af dagen. Man har ej iakttagit, att hans lif företer någon variation, som då och då kunde förändra det en gång för alla fastställda programmet.

Bröderna Rockefeller, som från den torftigaste början arbetat sig upp till ägare af milliarder, föra ett lefnadssätt, som ej heller utmärkes af någon öfvermåttad glädje eller bjuder på munterande tidsfördrif. I yankee-kretsarne när och fjärran, där de äro kända, kallas de (kanske af afunden) »Rockfellers automatiska maskiner för producerande af pengar».

Nå, sanningen att säga kunna ju dessa rastlösa samlare af dollars äfven göra skäl för namnet. De äro i själva verket blott intelligenta arbetsmaskiner i gång från morgon till kväll — stundom från kväll till morgon. Visserligen hålla bröderna Rockefeller sig med ekipager och vackra anspann, men de begagna sig ej mycket härpå; de ha dyrbara ridhästar — men rida ej på dem. Deras yachter äro bland de praktfullaste i världen, men ägarne segla ej med dem; deras fruor och döttrar ha juveler af oskattbart värde, hvilka för det mesta ligga i sina etuier, ty ägarinnorna frekventera ej mycket societeten. I detta millionärshus gör klangen af guld et utgångspunkt särdeles munter; musik idkas där föga — den skulle inverka störande på arbetet — man sysselsätter sig ej med att dechifrera andra noter än banknoter. Literaturen och de sköna konsterna ha att räkna på mæcenat-understöd i pengar, förstås, men ej på förståelse och sympati. För mycket upptagen med förvaltningen af sin oerhörda förmögenhet, kan firman Rockefeller icke förspilla tiden genom fraterniserande med Apollo och sånggudinnorna, det säger sig själft. Och den som males under affärernas eviga kvarnhjul, känner sig ej upplagd för estetiska nöjen och sysselsättningar.

Den ryktbare Cornelius Vanderbilt slutligen, förstår han bättre konsten att föra en tillvaro

värd att afundas? Man känner ryktesvis, att han är medlem af ett eller par dussin klubbar både för nytta och nöje, men han syns ej till i någon af dem, vare sig att där är roligt eller oroligt. Inom dem alla lyser Cornelius Vanderbilt genom sin frånvaro allenast. Till sin natur öfvervinnligt blyg, är han illa till mods i större sällskaper, och öfverallt förföljes han af fruktan att möta bekanta ansikten. De obekanta med finare takt hålla sig också helst på afstånd från »järnvägs-kungen» med sitt ytterligt förlägna sätt; men de som ej hålla sig på afstånd, äro framfusiga tiggare.

Vanderbilt delar samvetsgrant sin tid mellan uppfyllelse af sina religiösa plikter, hvartill höra ett oräkneligt antal barmhertighetsverk, och skötsel af affärer för alla de järnvägar, hvilka ägas af honom ensam, och det lika stora antal, hvori han har aktier.

Hans största och bästa förströelse, efter hvad man har sig bekant, består i ledningen af barnträdgården inom en mindre skola i grannskapet af det Vanderbiltska palatset, där herrn i huset oftast står att finna i kontorslokalerna. Det torde ej finnas någon, som inträngt nog djupt i Cornelius Vanderbilts inre för att kunna säga, om han känner sin lefnadsglädje mycket förökad genom de högförnäma allianser, som nyligen knutits af hans afkomlingar. Men det vet man med viss- het, att miss Consuela Vanderbilt öfverfört till Europa och åt sin make en ganska vacker hemgift i amerikanska dollars.

Se där en rad bevis framställda, som ingifva dubier om de transatlantiska penningefurstarnes afundsvärdhet.

Kräfver guldkalfven af sina dyrkare i Europa mindre uppoffring af fröjd och sinnesro? Tryckas deras skuldor lättare af slafveriet, som följer med millionernas förvärfvande och risken att äga dessa? På dylika frågor svaras ej af annat än — själfnordsfrekvensen inom de förgyllda gemaken. Anarkisternas bomber, inpraktiserade i de stora kapitalisternas palatser, måtte ej heller befördra en ostörd trefnad därinom; Rothschild kan ha ett ord att säga om saken efter det sista attentatet mot honom!

Vi lägga arbetsmassornas ledare på hjärtat att eftersinna billigheten och nödvändigheten utaf paralleler mellan olika former såväl af lycka som af lidande under olika lefnadsförhållanden och att inflika detta i sina orationer på folk- och arbetaremöten. Fattigskarnas ögon kunde då möjligen öppnas för att varseblifva, hurusom ofta *arten*, men kanske icke *vidden* af pröfningar skiljer rikemannens kamp och strid från fattigmannens under jordelifvet, dit människan ej insattes för att njuta af en oblandad sällhet.

Ett är säkert: arbete, försakelse, kamp och strid, i en form eller i en annan, äro mänsklig- hetens allmänna lott, och det finns hvarken mått eller vikt för att kontrollera höjden eller tyngden af lust och smärta inom individens bröst och göra jämförelser på detta område.

Adelaide Ehrnrooth.

En »skottdagstäfning».

Att vi ha skottår i år, det veta naturligtvis alla våra läsarinor, och till på köpet ett extra märkligt skottår, så till vida, som det sedan dröjer hela åtta år, innan någon ny skottdag inträffar — ett förhållande som inte äger rum ens en gång på seklet. Skottåret har ju af gammalt ansetts innebära åtskilliga privilegier särskildt för det kvinnliga könet, och det torde vara dubbel anledning att i år bevaka dessa »intressen», då sedan väntan »till härnäst» också blir dubbelt så lång.

»Damernas egen tidning» kan inte stå likgiltigt inför slika tidstecken, utan vill gärna dra sitt strå till stacken för märkesdagens värdiga begående. Till den ändan förhita vi oss på alla fyndiga hufvuden och pennor inom vår läsekrets och utfästa

ett pris på femtio kronor

för det piggaste och trefligaste bidrag om skottdagen, som till oss ingått senast den 8 instundande februari.

Vi lämna alla små och stora snillen, som känna sig hågade att fresta saken, full och obegränsad frihet vid ämnets behandling. Om det bör ske på poesi eller prosa, kort och godt eller något grundligare, men därför inte sämre, må hvar och en afgöra med sig själf. Alla insändare till denna lilla täfning ha endast att påteckna kuvertet med orden »Till skottdagstäfningen» och så adressera det till Iduns Redaktion, Stockholm.

Emellertid förbehålla vi oss rätt att efter behag använda äfven icke prisbelönade bidrag.

Stockholm den 10 jan., skottåret 1896.

Red. af Idun.

Blommor.

Det finnes väl knappt någonting vackrare än blommor, än dessa skogens och ängens blyga barn, som växa i konstlös oskuld, än de prydliga trädgårdsväxterna, som planteras, vattnas och vårdas af människohänder. De äro väl högst få, som äro alldeles likgiltiga för blommornas skönhet, om ock kampen för tillvaron, tanke- och kroppsarbetet till den grad upptaga särskildt nutidsmannen, att föga tid och intresse komma naturen och hennes skatter till del. Blomvän är ändå hvarje människa mer eller mindre och på mångahanda sätt. En älskar blott vilda blommor, en annan ansar sina krukväxter, en tredje vurmar för rosor, barnet bryter alla blommor, och vetenskaps- mannen plockar sönder dem.

I våra dagar hafva blommorna blifvit en lyx- och modeartikel för de förmögnare. Uttrycket skall synas mången djärft, — men jag påstår, att just nu frodas ett blommissbruk. Blommor sändas i tid och otid till födelse-, bröllops- och andra högtidsdagar, och däremot vore ju intet att säga, om dessa sändningar vore blotta vänskaps- mätare i sället för att, som nu ofta är fallet, vara en tom artighetsgård, en ren penningfråga. »Jag blir tvungen offra en lapp på en bukett till fröken R:s lysning; jag har ju varit hos hennes pappa på middag,» suckar den hungrige notarien. »Det är så godt, att du går in och beställer en korg rosor till herrskapet T:s silfverbröllop, så äro vi lättast ifrån'et,» säger grosshandlaren till sin fru; »vi få väl ge en tjugufem kronor, så att den tar sig något ut.» Hvarken notarien, grosshandlaren eller hans fru göra sig besvär att ens se på sina gåfvor, innan de sändas till festföremålen. Buketten kastas tillsammans med femtio andra på ett divansbord för att snart vissna, och då grosshandlaren och hans fru göra visit hos T:s för att gratulera, måste de titta på visitkortet fot att veta, hvilka blommor de skänkt.

Det berättas med anspråk på trovärdighet om en rik gammal ungarl i hufvud- staden, att han vid årets början lämnade till en blomsterhandel en lista med namn på personer, naturligtvis damer, som skulle uppvaktas med blommor, datum på de resp. hedersdagarne och de summor, som vid de olika tillfällena skulle offras. Några dussin visitkort medföljde listan. Jag beklagar, att sagde herre blef tvungen göra sig omaket skriva en ny lista hvart år, ty det kunde ju hända, att någon af de uppvakta

de flyttat från staden, afidit eller rent af fallit i onåd. Jag frågar: hvad kan en blomsterhyllning, om än aldrig så praktfull, hafva för värde, då den tillkommit på detta chablonmässiga sätt? Är icke en vänlig tanke, ett hjärtligt bref, en tomhändts besök tusen gånger värderikare?

Betrakta dem noga, dessa lefvande konst-alster, som belamra salongsbord och bryselmattor hos en dam i stora världen på hennes högtidsdag! Jag tror man stundom måste gå ganska nära för att se, att blom-morna äro lefvande. Det barbariska, blom-vännens stötande bruket att sätta blommor på ståltråd, hvilket var tämligen borta en tid, tyckes hafva återkommit; tråden köres till och med genom själfva blomman, för att den skall se riktigt stel ut. Jag såg här om dagen på en födelsedagsfest en korg solrosor, ordnade efter alla konstens regler. Dessa blommor taga sig ju rätt bra ut på afstånd i en stor trädgård; någon metall-tråd fordra de i sanning icke för att se konstgjorda ut. Jag vill nu icke tänka på, hur de sågo ut dagen efter. När jag ser dylika blomanordningar, tänker jag ofrivilligt på en godbit, som min bror berättade, då vi voro barn. Två unga arbetare höllo på att sätta upp en skorsten. Men det ville ej lyckas; då de trodde, att den stod säkert, föll den omkull. Den ene, som fått en ljus idé, sade slutligen till kamraten: »Håll du i skorstenen, medan jag springer in och tar betaldt.» Ser det bra och framför all dyrbart ut, när det öfverlämnas, befattar man sig ej med, om det skänker mottagaren glädje mer än för stunden eller någon glädje alls.

En knippa blommor, som vännen själf ansat, själf plockat och ordnat eller åtminstone själf valt åt sin vän, skänker vida större fröjd än den dyrbaraste bukett, skänkt blott af artighet eller blott för syns skull.

Ett mycket ömtåligt kapitel är frågan om begrafningskransar. För egen del utropar jag utan tvekan: *bort med dem*, fastän jag är viss, att ej många skola instämma. Jag är skyldig anföra skäl för min förkastelsedom: jag är fiende till all begrafningsståt, tanken att pryda ett lik med blommor är mig förhatlig, blommorna hedra icke den, hvars ande flytt från jorden, och slutligen är jag för varm blomvän för att med likgiltighet kunna se mina älsklingar skottas öfver med den svarta mulden.

Man ser numera ofta i tillkännagifvanden om begrafningar uppmaningen: »kransar och blommor undanbedjas»; men var den döde i lifstiden en omtyckt eller uppsatt person, förfelar den visa uppmaningen sin verkan. Kistan höljes af kransar, och de som ej få plats, köras på därtill särskildt afsedd vagn efter likvagnen och ådraga sig därigenom dubbel, ofta åsyftad uppmärksamhet. För mången är det en kär plikt att pryda en älskad affidens kista med blommor; och då blir det ju en hjärtesak. Men för mången är det och kan icke vara annat än en blott höflighetssak, för att de efterlevande skola se, att man ej glömt sig. I stället för att köpa en krans har det nu blifvit modernt att för att hedra den affidens minne gifva en summa penningar till en välgörande stiftelse; men saken måste stå i tidningarna under rubriken »efterföljansvärdt», eljes tillfredsställes ej fåfängan.

I Frankrike får man på kistor och grafvar se konstmässigt arbetade kransar af

pärlor, ja, detta bruk är t. o. m. mycket allmänt. Hvilken parodi att hedra en affiden genom me eller mindre naturtroget efterbildade pärlrosor och pärlviolier! Men detta bruk gifver liksom blomodlingen arbete åt många, och det är ju alltid en god sak.

För mången torde hvad jag här sagt vara ett hårdt ord, och jag väntar mig mycket motstånd, ty jag antastar en af det nutida samhällets lögnar. Man skall måhända beskylla mig för att vilja inskränka odling, köp och bortskänkande af blommor; men detta är ingalunda min afsikt. Jag ville äga en trädgård, där jag skulle odla blommor. Dessa skulle jag bära omkring till de sjuka, till de gamla, till de glädjefattiga. Jag ville ropa till alla lyckligt lot-tade: köpen blommor, gifven blommor, strön omkring er blommor, men sen till att de göra glädje! *Ilse Franke.*

Vid bordet.

Af *François Coppée.*

Öfvers. från franskan för Idun
af *Philibert.*

Oå den imponerande hofmästaren, efter att ha öppnat dörrarna till salongen, med vördnadsfullt läspande röst tillkännagaf: »Fru grefvinns middag är serverad,» bjödo de förnämste bland herrarne armen åt damerna, och alla gästerna vandrade in i matsalen, tysta, nästan tankfulla och liksom i procession. Borduppsatsen strålade i ett haf af blommor och ljus. Hvarje gäst fann utan svårighet sin plats. Bordsgästerna voro fjorton, icke flere; där voro fyra unga damer och tio män, tillhörande noblesen genom börd eller personliga förtjänster. Herrarne hade för aftonen påtagit sig alla sina ordnar, för att hedra en utländsk diplomat, som satt till höger om värdinnan. Hvad damerna beträffar, så hade de framletat alla de lysande saker, deras juvelskrin innehöllo.

Det var ett elegant, ett utvaldt sällskap! Och hvilken atmosfär af välbefinnande i den höga, lagom uppvärmda matsalen! Upppassningen försiggick tyst: tjänarne tycktes glida fram öfver de mjuka mattorna, man hviskade namnen på vinerna i örat på bordsgästerna, liksom man anförtrött dem en lifsviktig hemlighet. — Så snart soppan blifvit serverad, började konversationen. I början var det utan tvifvel utnötta fraser man utbytte med halfhög röst. Men hvilken artighet låg ej i de diskreta åtbörder-na! Hvilken välvilja i blickar och leenden! Herrarne, af hvilka största delen var gamla eller mognade män, som mycket lefvat med och voro rika på erfarenhet och minnen, voro liksom skapade att föra en konversation, och närvaron af de sköna kvinnorna gaf dem begär att lysa med fint vett och eggade dem till en höfvisk täflan. Spirituella ord flögo omkring, och samtal mellan två eller tre personer började komma till stånd. En ryktbar resande, med bronsfärgad hy, nyligen återkommen från fjärran land, berättade för sina närmaste bordsgrannar om en elefantjakt, och detta gjorde han utan skryt, så lugnt, som om han talat om en jakt på vilda kaniner. Längre bort vid bordet lutade sig en berömd lärd

med fin profil och hvitt hår glädtigt fram mot grefvinnan, som leende och otvungen lyssnade på honom; hon var mycket blond och hade unga, förvånade ögon. Hon bar ett präktigt halsband af smaragder.

Ja, denna yppiga middag lofvade helt visst att bli förtjusande. Ledsnaden, denna gäst som alltför ofta infinner sig vid mondäna fester, skulle säkerligen icke taga plats vid detta bord. Dessa lycklige skulle tillsammans tillbringa en behaglig stund och njuta med alla sinnen.

Men vid detta samma bord, vid dess nedersta ända, på den blygsam aste platsen, satt tyst en ännu ung man, den minst förnäme, den ringaste af alla dem, som suto där, en tankarnes och drömmarnes man. Upptagen bland det förnäma sällskapet på grund af sitt konstnärsnamn, insöp den unge mannen, som, ehuru han var aristokratisk till sin natur, dock ej var fåfång och aldrig glömde, att han var en folks son, med begärlighet doften af den civilisationens blomma, som kallas godt sällskap. Han kände i högre grad än mången, huru allt i denna omgifning var ovanligt och utsökt, och han njöt af att något så älskvärdt och harmoniskt kunde finnas till i denna värld. Han liksom badade i optimism. Han tyckte det vara skönt att det åtminstone någonstades i denna sorgliga värld fanns varelsor, som i det närmaste voro lyckliga. Måhända voro de tillgängliga för medlidande, måhända voro de barmhärtiga, — ja, de voro det troligen, dessa nöjda, belättna människor, — hvem besvärades af dem, hvad ondt gjorde de? Åh! hvad för en skön och tröstande tanke det var att tro, att lifvet var behagligt för dem åtminstone, att de alltid — eller nästan alltid — hade i blicken detta milda och glädtiga skimmer och detta leende på läpparne, och att de afskuddat sig, så mycket som möjligt, allt tråkigt och besvärligt i tillvaron!

Den unge mannen, hvilken vi vilja kalla »drömmaren», hade hunnit dit i sina reflexioner, då hofmästaren, den präktige hofmästaren, högtidligt närmade sig, bärande på ett stort silfverfat en flundra af väldiga dimensioner. Man serverade den. Men då »drömmaren» lade framför sig på tallriken en del af den väldiga fisken, uppväckte den lätta doften af saltsjöfisk hos honom minnet af kusten, af den eländiga fiskarbyn, där han uppehöll sig förra hösten, och där han skådat så fruktansvärda störtisjöar. Han erinrade sig plötsligen denna fasansfulla natt, då båtarna hade satt på grund, den natt han tillbragt på hamnarmen, midt i en grupp af förvirrade kvinnor, midt i vågstänket, som slog honom i ansiktet, under det den kalla och våldsamma vinden tycktes vilja slita kläderna från hans kropp. Hvilket lif dessa stackars människor förde! Huru många kvinnor fanns det ej därborta, som inhöljda i sin svarta schal i dagbräckningen gingo att förtjäna sitt bröd, — åh, ingenting annat än groft bröd — genom att i en illaluktande atmosfär arbeta med att inpacka sillen. Han såg i tankarne kyrkan med dess dominerande läge, kyrkan, hvars klockstapel var bestruken med hvit färg för att visa vägen genom bränningar och skär för båtar, som kommo långt ifrån. Han återsåg också i tankarne på kyrkogården i det korta gräset, som afbetades af några magra får, grafstenarne, på hvilka så ofta voro inristade orden: Drunknad... Omkommen i hafvet...

Den serverade fisken var af det finaste, det mest välsmakande slag och var tillagad på ett sätt, som antydde, att grefvens köksmästare måste ha genomgått en kurs i kokkonsten vid någon af de yppersta restauranterna. Vår raffinerade civilisation har nämligen drifvit det därhän, att man tager sina ordentliga grader i den kulinariska vetenskapen. Alla bordsgästerna åto med frisk aptit, men vana som de voro vid läckerheter, prisade de ej den utmärkta maten, något som också skulle ha stridit mot den goda tonen.

»Drömmaren» hade ingen aptit. Han var ännu i tankarne hos sina fiskare, hos dessa hafvets söner, som måhända fångat den praktiga fisken. Han erinrade sig, huru han dagen efter ovädret, då han promenerade vid stranden och framför sig hade de väldiga blyfärgade vattenmassorna, hade påträffat och igenkänt liket af den gamle sjömannen, familjefadern, som varit försvunnen sedan tre dagar. Hvilken hjärtslitande syn det var att skåda detta dystra strandfynd, som låg i sjötång och hafskum med hufvudet öfverhöljdt af sand och snäckskal. Han kände en häftig inre rysning.

Betjänterna hade redan borttagit tallrikarne och låtit hvarje spår af den jättelika fisken försvinna från bordet. Under det man höll på med att servera en ny rätt, hade de eleganta och sorglösa middagsgästerna åter börjat med sitt glädtiga prat. Då de redan tillfredsställt sin aptit en smula, voro de nu mera meddelsamma och talade mera fritt och otvunget än någonsin förut. Sorglösa skratt ljödo. Åh! hvilket förtjusande och behagligt sällskap. »Drömmaren», den tyste gästen, greps däremot af en oändlig sorgsenhet, ty han såg med sin själs ögon allt det arbete och allt det lidande, som krävas för att skapa komfort och välbefinnande. Att dessa världsmän kunna vara klädda i blott en tunn frack midt i december, att dessa världsdamer kunna visa sina bara armar och skuldror, det beror därpå att värmeledningsapparaten i rummet sprider en vårmorgons ljumma luft. Men hvem har bragt i dagen stenkolen, som behöfs för rummens uppvärmning. Jo, den stackars grufarbetaren, som lefver i jordens innandöme. Denna unga dam bär ett klädningslif af rödt siden. Hvilka ha väft detta siden? Jo, de öfveransträngda spindlarne till människor i Lyons väfverier. Den unga damen bär i sina små vackra öron två underbart sköna pärlor. Hvilken glans äga de ej! Huru opalfärgadt genomskinliga äro de icke! Hvilken vacker, nästan sferisk form de ha! Men vet hon, den unga damen där, att indierna därborta vid Ceylon, för att hämta upp pärlorna från ostronbankarne, dyka hjältemodigt tolf famnar ned i djupet, hållande en knif i vänstra handen för att freda sig för hajarne?

Än sedan då? Hvart vill ni komma med detta? Man är ju vacker och ung. Matsalen är varm och parfymrad. Man kan gladt dinera där, dekolleterad och utstyrd, koketterande för sin kavaljer. Jag frågar er, hvad gemensamt kan man hafva med en sotig arbetare, som trälär femtio fot under jorden, eller med en ledstyf väfvere eller med en vilde, som hoppar i hafvet? Hvarför skulle man tänka på dessa tråkiga och obehagliga saker? Hvilken galenskap att göra det!

Emellertid förföljdes »drömmaren» alltjämt

af sin fixa idé. Sedan ett ögonblick tillbaka har han suttit och maskinmässigt söndersmulat på duken, utan att tänka därpå, en del af det lilla guldgula bröd, som låg bredvid hans tallrik. Åh, hvad bröd var af litet värde vid en sådan här måltid! Det kommer en att tänka på de naiva ord, som en högt uppsatt dam yttrade med hänsyftning på folkets nöd: »Min Gud, hvarför äter icke folket bakelser?» Denna vackra kaka här på bordet är likväl bröd, bakadt af mjöl, beredt af säd. Min Gud, ja, det är bröd, och, innan det kommit dit på de rikes bord, har det behöfts tålmodigt arbete från många fattiges sida. Landtmanen har plöjt, sätt och skördat. Han har kört sin plog och sin harf under höstens kalla regnvädersdagar; han har vaknat, midt i natten, under åskvädret, orolig för sin gröda; han har förskräckt betraktat de stora hagelmättade molnen. Och då den gamle giktbrutne mjölnaren fört mjölet tillstaden, så buro salumagasinerstarka karlar de tunga säckarne på sina väldiga ryggar, och redan nästa natt knådades degen till detta bröd af bagargesällerna.

Ja, i sanning! Det har kostat så många ansträngningar och så många mödor för att tillreda detta lilla bröd, som förströdt brytes sönder af dessa patriciers hvita händer.

Detta allt anfäktar nu den oförfätlige »drömmaren». Läckerheterna vid detta bord komma honom blott att tänka på mänskligt elände. Då nyss en af tjänarne iskänkte åt honom ett glas Chambertin, erinrade han sig icke då, att vissa glasarbetare bli lungsiktige och särskildt de som förfärdiga buteljer? Men, det är ju löjligt att tänka på det! Han vet väl, att världen är sådan! En ekonom skulle skratta honom midt upp i ansiktet. Tänkte han bli socialist, kanske? Det skulle ju alltid komma att finnas rika och fattiga, liksom det alltid skall komma att finnas vackra, välväxta människor och vanskapliga, lytta och sneda stackare. För öfrigt voro de lyckliga människor, han hade framför sig, icke orättvist gynnade af lyckan. De hörde icke till guldkalfvens vanliga trälar; de voro inga egoistiska och råa uppkomlingar. Denne målare t. ex. och denne skald hafva troget tjänat konsten och det sköna. Denne kemist, som vunnit sitt namn genom sina arbeten, som debuterat som apotekarlärling och till hvilken nu den lärda världen lyssnar som till ett orakel, är helt enkelt en snillrik man. Dessa nobla damer äro ädelmodiga och goda, och med grannliga mod gå de ofta att hjälpa sjuka och nödlidande. Hvarför skulle icke dessa distinguerade varelser få njuta ovanliga nöjen?

Han intalade sig själf, »drömmaren», att han varit orättvis. Det var gamla sofismer, som på sin höjd dugde vid förstädernas arbetarmöten. Han riktigt skämdes öfver sig själf.

Men middagen närmade sig sitt slut, och under det betjänterna ännu en gång fyllde champagneglasen, rådde tystnad i salen. Bordsgästerna känna trötthet och slapphet och maten skall nu smälta. »Drömmaren» betraktar dem då den ene efter den andre, och alla dessa ansikten hafva ett blaseradt och öfvermåttadt uttryck, som oroar honom och uppväcker hans afsmak. Inom honom uppstår en obestämbär, en obeskriplig och bitter känsla, en protest mot dessa människor. Och då man slutli-

gen reser sig från bordet, upprepar han trotsigt, flere gånger för sig själf: »Veta de väl, dessa människor, att deras lyx har kostat så mycket slit och släp? ... Tänka de på det tillräckligt ofta? ... Tänka de någonsin på det?»

»Pauvres honteux».

Pånga kärleksfulla människor finnas, hvilka gärna vilja dela med sig af sitt öfverflöd för att lindra nästans nöd — men de gå ofta kortsynt tillväga. De gifva gamla kläder eller penningar åt dem, som se torftiga och ruskiga ut, utan att efterforska, om ej detta lika ofta härrör af lättja och vårdslöshet som af verklig nöd; eller ock gifva de en skärf åt personer, hvilka hafva sin fulla försörjning af kommunen och ej från barndomen äro vana vid bättre villkor. Men det finns en klass af dina likar, hvilken är ännu mera i behof af ditt stöd, din hjälp! Jag menar de s. k. »pauvres honteux» eller sådana fattiga, hvilka hafva sett bättre dagar, hvilka ej orka med eller från yngre år lärt sig grofsysslor, hvilka blygas att tigga, utan hellre sluta sina bekymmer och umbäranden inom eget bröst och lida oerhörda försakelser, så mycket tyngre som de ej äro vana därvid. Se dig omkring, och du skall finna många sådana inom din synvidd!

Se där den bildade kvinnan, fastkedjad vid en man, hvilken antingen genom felaktiga spekulationer eller ett öfvermåttadt utelärf förstört deras existens. Hon tvingas att hålla god min och bevara skenet; men hvad hon därunder får utstå af försakelser och förödmjukelser, det vet kanske oftast endast den, hvilken föder fåglarne under himmelen. Om nu någon räckte henne en stödjande hand, aftorkade hennes tysta tårar — skulle ej detta hafva välsignelse med sig?

I en torftig kammare, hvilken på samma gång tjänar som kök, sitter en fattig sömmerska från morgon till afton vid symaskinen. Hon har ej endast sig själf, utan tillika tre barn i skolåldern att försörja. Då mannen gjort ända på allt, reste han till Amerika och lämnade henne åt sitt öde, hvilket hon burit modigt och tappert. Men hvad skulle ej en liten summa till jul vara för henne, för att hon själf skulle kunna få litet hvila och glädja sina barn?

Längre bort i utkanten af staden bor en s. k. kokfru, van vid bättre dagar, då hon kunde arbeta i sitt yrke — men nu gammal och nedbruten af värk. Hon skötes kärleksfullt af sin sjukliga medelålders dotter, hvilken syr linessöm för en ringa dagspenning. Hvem lindrar och gläder deras sorgliga tillvaro?

Där vistas i det enkla allmogehemmet ett åldrigt fruntimmer, utackorderadt af socknen. Föräldrar och syskon hafva gått före henne, och hon står ensam och medellös. Genom umbäranden är hennes förstånd delvis omtöcknad, så hon tror sig vara rik, fastän räntorna ej kunna indrivas. Hennes enda glädje är att få dela med sig åt sin omgifning och såmedels återgälda den godhet som visas henne. Men — hvarifrån skall hon få medel därtill?

Så, se här den unga flickan, hvars föräldrar ej längre kunna hjälpa henne. Hon har fått ovanlig begåfning för teckning; men den är ju för henne ett dött kapital, då

hon ej kan få medel att utbilda den. Skulle det ej kännas ljuft att kunna jämna hennes väg?

Ja, bistån hvarandra, hvar i sin mån, så länge I vandra tillsammans — då samla I skatter, hvilka ej rost och mal kunna förtära.

Bien.

Ur notisboken.

En på sitt vis ryktbar personlighet skiljes med det gamla året från en bitter lifslott, då den i Stockholm under binamnet »Trasfröken» allbekanta stackars kvinnan på nyårsaftonen afled. Hennes borgerliga namn lär ha varit Dorothea Eklund, och utan gensägelse var hon en bland hufvudstadens mest populära personligheter. Man kan väl tycka, att det slags popularitet, som hon förvärfvat, den gamla, i lumpor höljda kvinnan, var föga afundsvärd. Kanske fann dock hon den allt för tilltalande för att afstå därifrån. Ty nog kunde det ha för henne uppsatt utvägar att visa sig i lifvet under en snyggare yttre habitus, och fastän hon nu slutade på Grubbens gårde i hägn af den officiella barmhärtigheten, så hade dock den enskilda välörenheten och välviljan hundratals gånger sökt ersätta trasgrannlåten med en mera solid om än mindre extravagant klädsel.

Man förvånas kanske öfver, att hon i ett samhälle med ordnad fattigförsörjningsväsen tilläts öfva ett tiggeri, som uppträdde i så föga estetiska former. Men man må besinna, att hon betraktades som och väl äfven var en lindrigt sinnessjuk, fullkomligt ofarlig person, som aldrig hade något otaligt med samhället, om ej med dess yngsta medlemmar, hvilka nog voro den gamla en nagel i ögat, föremål som hon var för pojkaras gläpord och nyfikenhet. Och så kom romantiken till. Olycklig kärlek! En fras, som ännu i denna nyttans och prosans tid har en nästan magisk klang.

Det gick egentligen ingen nöd på Trasfröken. Vid hvarje dörr gaf man sin tribut. För två månader sedan måste hon inställa sitt ambulande lefnadssätt och begifva sig till fattigförsörjningsanstalten. Döden hade börjat göra sig påmind. På nyårsaftonen fullbordade han sitt förstörelseverk och hädankallade den gamla i en ålder af nära 70 år.

Ett originelt anbud har den nu under utrustning varande Andréeska polarexpeditionen erhållit från en norsk dam, fru *Signe Rink*, änka efter inspektören öfver Sydgrönland och sedermera direktören för grönländska handeln d:r H. Rink. Fru Rink, som är född grönländska, har erbjudit sig att för expeditionens räkning skriva en liten grönländsk parlör, innehållande sådana ord och uttryck, som sannolikast kunna komma till användning vid ett sammanträffande med grönländare och eskimåer.

I landsorten bosatta personer behöfva ofta kommissioner utträttade i hufvudstaden. Det är emellertid ej alltid sagt, att man där har några bekanta att vända sig till. Godt är då, att det finnes kommissionärer, till hvilka man med förtroende kan vända sig. Ett par kvinnliga sådana med goda referenser äro fruarna Reuter-dahl och Ström, till hvilka annonser i Idun vi hänvisa.

Teater och musik.

K. operan återupptog dagen före nyårsaftonen Verdis opera »Otello» med ny besättning i de båda hufvudrollerna. Titelpartiet utfördes sålunda af hr *Morello*, och för att få en representant för Desdemona hade direktionen tillkallat fröken *Ek*. Om detta val var så lämpligt, våga vi betvifla. Redan de yttre betingelserna för Desdemona saknade fröken E. Och äfven i rösten fattas den friskhet och klang, som äro nödvändiga för detta parti. Det var endast i fjärde akten, som fröken E. med utförandet af »Videvisan» förmådde något höja intresset för prestationen. Skulle ej inom operans egna led finnas en Desdemona? T. ex. fru Brag eller fröken Lindgren måhända? Hvad hr Morellos utförande af titelpartiet beträffar, så måste erkännas, att han i dramatisk hänseende ganska lyckligt löste sin uppgift, ja flere scener voro af förträfflig verkan.

Slutscenen kunde dock hafva gjorts bättre. I vokalt hänseende var det ej så litet som brast. Att här och där en eller annan ton föll bort eller ansträngt frampressades, får ej alltid skrivas på den dramatiska färgläggningens konto. Det är nu godt och väl att i framställningen söka ingjuta så mycket dramatisk lif som möjligt, men det får ej ske på bekostnad af sången, hvilken ju dock är och måste vara hufvudsaken. Maskeringen var lyckad. — Den som enligt vår åsikt lyckades bäst i sin uppgift, var hr *Söderman* som Jago. Det gemena och elaka borde dock något mera hafva pointerats. Det sätt, hvarpå uppgiften löstes, visade emellertid, att den samvetsgranne och arbetsamme sångaren allt fortfarande går framåt. Cassios och Emilias roller innehades af hr *Lundmark* och fru *Linden*. — Åtskilliga slitningar förekommo i körerna. Salongen var vid denna föreställning nästan utsåld.

K. Dramatiska teatern uppförde förliden lördag för första gången Alexander Dumas d. y:s ryktbara femaktskomedi »L'ami des femmes», i den svenska öfversättningen benämnd »Damernas vän».

Stycket kan sägas vara ett spirituellt och allt igenom underhållande kåseri öfver kärleken, i hvilket författaren genom den skeptiske, en smula frivole, men gentlemannamässige och rättänkande de Ryons mun låter blixtra ett helt fyrverkeri af aforismer öfver det kvinnliga könets sätt att umgås med den »gudomliga lågan» både i och utom äktenskapet — bitande kvicka för det mesta och rymmande mycken träffsäkerhet, ehuru, naturligt nog, på sina ställen mera tillämpliga på pariserförhållanden än på våra hederliga svenska.

Dock Dumas' stycke är mer än ett kåseri: som man kunde förvänta af den skicklige dramatiker är den skimrande dialogväfnaden bred öfver en intrig, full af scenisk spänning och finess. Hur den kyskt renhjärtade, varmt älskande unga fru Jane de Simerose just på grund af sina uppdrifna ideala kraf på kärleken slites från sin man, utsättes för de största faror, är nära att snafva och falla, men till sist lyckligt återföres i makens famn genom det öfverlägsna sätt, på hvilket »damernas vän», den själf osärbare de Ryons, förstår att länka händelsernas trådar, är på ett så underhållande sätt skildrad genom de fem ganska långa akterna, att åskådarnas intresse, aldrig slappadt, hålles upp till intill slutet.

Som man redan af dessa antydningar kan finna, tillhör »Damernas vän» just den kategori af modern salongskomedi, som anses ligga synnerligen väl för vår Dramatiska teaters nuvarande artistbesättning. Och titelrollen — den är väl om någon en *Fredriksons*-roll! Också blef utförandet erkännansvärdt, snart sagt efter hela linien, och den värderade direktören firade en sannskyldig »liten triumf» i de Ryons eleganta skepelse. Fru *Sandell* förlånade åt Jane de Simerose intagande gestalt mycken värme, lif och behag, och fruarna *Hartman*, *Fahlman* och *Seelig-Lundberg* voro förträffliga i sina icke oviktiga biroller. På herrsidan skulle vi nog vilja göra våra invändningar: hr *Palme* de Montègre t. ex. gaf allt för litet öfvertygande uttryck åt den passionens medryckande kraft, man kunde hafva väntat af »den varmblodige jägaren från Jura» — men i ett som allt måste premiären be-tecknas som en förtjänt framgång, och den fulltaliga publikens lifliga bifall vittnade godt för de förhoppningar, direktionen kan ställa på det nya programmets varaktighet. Konungen och kronprinsen öfvervoro föreställningen.

Södra teatern. Tyvärr är det vår recensent-plikt att konstatera, det Södra teaterns premiére i tisdags afton af den åtskilligt omtalade samt till och med omtäflade engelska pjäsen »Trilby» ingalunda blef hvad nog både teatern själf och dess välvilligt stämde publik hade hoppats. Man hade såväl unnat de flitigt arbetande Thaliatjänarne där uppe på Söder en riktigt godt kassapjäsa i nyårsgåfva efter den långa höstens motiga konjunkturen. Men nej, »Trilby» blir det nog icke, som skall väcka förlig vind i de stampande teaterseglen.

I England och Amerika, där hvarenda människa slukat *du Mauriers* roman ur konstnärslifvet, af hvilken den nu framförda »dramen» endast är en scenisk resumé och till på köpet en ganska tarflig sådan, kan man dock fatta förutsättningarna för den popularitet äfven denna senare vunnit. Romanen *Trilby* är visserligen också öfversatt till svenska, men helt visst icke ännu läst och känd i synnerligen vidsträckt kretsar. Och från det melodramatiska skelett, *pijäsen* »Trilby» presenterar, ha tyvärr fallit bort

alla de lifvets behag i form af stilens friskhet, känslans ursprunglighet och äkthet, som ge de Mauriers bok afrundning och färg.

Framförallt kräves för den kvinnliga hufvudrollens framställarinna en öfverlägsen och smidig artist, om ej det hela på scenen skall verka allt för vidunderligt. Fröken *Signe Wolter* fyllde rätt godt betingelserna, hvad apparition och röstresurser angår, men alldeles icke de dramatiska. Elevmässig kantighet och bristande behärskning af såväl talets som gestens medel sprungo därtill allt för starkt fram. Den demoniske Svengali måste också komma i händerna på en verklig *karaktärs*-skådespelare för att ha någon möjlighet att bli smälbar. Erkännas må villigt hr *E. Wagners* visst icke oafna ansatser — men de räckte ej till att alltid hålla den konstbesynnerliga figuren uppe öfver det här allt för nära lurande djup, som heter »det parodiska». Hr *Lambert* kan vara mycket rolig, det veta vi alla, men han är ej skapad för sentimentalitet — och Little Billie är då en riktig sensitiva. Hans hyggliga artistkamrater, de kära gossarne *Sandey-Ekelund* och *Tafty-Engelbrecht*, hans hyggliga engelska prästgårds-mamma, fru *Christiernson*, den hyggliga portvaktarfrun *Vinard-Caspér* och den nästan okristligt hyggliche *Gecko Warberg* — all denna förträfflighet sammanslagen kunde dock icke förmå oss att ta stackars *Trilbys* och *Billies* tragiska kärlekssaga på fullt allvar.

Ja, se där oberäknliga och kinkiga äro vi nere på parketten! Men hvem vet... Vi förnummo, i synnerhet efter de senare aktslutet, explosiva bifallsutbrott uppe från raderna, som helt visst voro uttryck för en lika ärlig, men alldeles motsatt öfvertygelse. På Folkteatern hade kanske *Trilby* blifvit en succés. Och hvarför skulle icke den publiken också hitta till Söder? Den har nog varit där förr — och för den saken behöfver teatern då visst icke skämmas!

Tredje kammarmusiksoarén gifves af *Aulinska kvartetten* instundande tisdag i Vetenskapsakademien hörsal.

Fröken Sigrid Lindberg gifver konsert härstädes nästkommande torsdag den 16 dennes i Vetenskapsakademien hörsal med biträde af frökarna Ester Sidner och E. Ulf sax samt hrr Sven Scholander och Aug. Meissner.

Fru Eva Nansen, den framstående norska romansångerskan, gifver ånyo konsert härstädes den 24 dennes.

En nyårsgåfva.

»Jag hade nog tänkt ut en mycket väcker nyårsgåfva åt dig, men...» Fru Törnell kom inte längre och såg smått besvärad ut.

»Bekymra dig inte för det, kära barn,» sade hennes man och klappade henne lätt på handen, »det blir nog bra med det...»

Hvilket svar hon för resten kunnat ana på förhand — John hade minsann annat att tänka på och intressera sig för än sådana där bagateller, som han aldrig kunde ägna mer än en synnerligen förströdd uppmärksamhet... t. ex. som med julklapparne... Hon suckade litet beklämdt, men tog ögonblicket därpå så att säga tillbaka denna otacksamhetens suck med den reflexionen, att John ju var en så innerligt god man, som ändå menade så väl, om han nu också inte hade tid att deltaga i alla hennes små funderingar och idéer.

Nej, det var inte godt för herr Törnell att få tid till öfverlopps för småsaker; han var banktjänsteman, stadsfullmäktig och ordförande i åtskilliga bolag och komitéer, en man, som från tidigt på morgonen till sena kvällen outtröttligt nötte sin kraft på de mest skiftande samhällseliga värf — de lade så helt beslag på honom, att någon gång i ensamma stunder till och med han själf med ett visst mismod tyckte sig vara blott en arbetsmaskin...

rekommenderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munnen renhållande. Säljas hos de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, drothningatan 44 Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping.

tandpasta Floriline,
muntinktur Odontofyl
och natant Tandborstar

Tandläkare C. O. Koch

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur
 nya präparat för tandernas vård.

Det var en sådan där »ensam stund», han en eftermiddag fram på nyåret unnat sig i sitt arbetsrum. Det knackade på dörren och betjänten tassade in. »Kan man få vara i fred — jag har inte ringt!» sade herr Törnell kärft.

»Om förlåtelse, herr direktör,» sade betjänten och stannade villrådig, »det är en främmande kvinna, som nödvändigt vill tala vid direktören, eftersom frun inte är hemma för tillfället . . .»

»Eftersom frun inte är hemma?» efter-sade herr Törnell, »hvad menar hon med det? — nå, så låt henne komma in då?»

Framför direktören stod en torftigt, men snyggt klädd kvinna af sjukligt utseende. Hon öppnade flere gånger de nervöst skäl-vande läpparne, utan att komma sig för med ett enda ord.

»Nåå?» frågade herr Törnell temligen vänligt, då han märkte hennes sinnesrörelse. Detta gaf henne med ens mod och tanke-reda.

»Jo,» sade kvinnan med en röst, som vanr i hörbarhet och uttryck, ju längre hon fick tala, »jag måste hit och tacka för all den välsignelse, jag fått . . . Det är förstas frun, jag först skulle tacka, men då hon inte var hemma, tyckte jag, att jag i alla fall också måste tacka direktören, som ju är hennes man . . . Jag tyckte inte jag kunde gå härifrån förr . . . ursäkt mej, herr direktör . . . Som direktörn nog vet, är frun så välsignadt god mot de fattiga . . .»

Det liksom stack till inom herr Törnell — nej, det hade han verkligen inte just vetat om eller gjort sig besvär att ta reda

på . . . men nu förstod han, hvart åtskilligt af hennes dryga handpenningar tagit vägen . . .

Kvinnan berättade, att Fru Törnell ända sedan julen hjälpt henne och hennes familj, en dödssjuk man och minderåriga barn, med kläder, mat och pengar. De hade under bostadsbristen fått bo i ett skjul, men fru Törnell hade nu för hela året skaffat dem en varm och God liten bostad, läkarehjälp åt mannen och arbete med fintvätt åt henne själf . . . ja, gud välsigne den frun . . .!

Direktören hade hastigt rest sig upp, vänd mot fönstret, på hvars ruta han sakta och tankspridd trummade, under det han med ett underligt spändt uttryck öfver anletsdragen stirrade ned på gatan. Men icke ett ord af kvinnans berättelse gick förlo-radt för honom. Han tänkte och tänkte . . . han tänkte, att de som *synas* göra mest här i lifvet — såsom han själf till exempel — göra bra nog litet mot vissa andra, som i tyshet godtgöra hvad de förra kallsinnigt försumma . . .

Han vände sig om mot kvinnan, då den under förnyade tacksägelse drog sig mot dörren för att gå.

»Här,» sade han och ville lämna henne en sedel.

»Nej, herr direktör,» sade kvinnan med fasthet, »det är icke för sådant, jag kommit hit! Nu har jag gudilof arbete och kan förtjäna en slant själf . . .»

»Tag den, jag vill det,» sade direktören nästan strängt, och innan hon hann sansa sig till motstånd, låg sedeln tryckt i hennes hand, och direktören hade sakta skjutit

henne ut i tamburen, där hon till sin för-våning hörde honom, strax innan han läste igen sin dörr, yttra till henne: »Tack för ert besök och er skildring!»

— — Då fru Törnell kom hem, möttes hon af sin man.

»Du talade om en nyårsgåfva, Amelie,» sade han, och hon lade vid erinringen om denna ömtaliga sak i sitt bryderi icke märke till det egendomliga tonfallet i hans röst.

»Ja, kära John,» sade hon, »det var nog meningen, men du får förlåta mig, att ännu har jag inte . . .»

»Jo, det har du,» afbröt han henne, »tack för din vackra nyårsgåfva — jag fick för en stund sedan . . .»

Hon såg förundrad och nästan bedröfvad på honom — hade han hjärta att håna henne . . .?

Men då slöt han henne i sin famn, berättade hvad som nyss timat, tackade än en gång för nyårsgåfvan och lofvade henne, att sådana gåfvor skulle hon — utan af-saknad för egen del — hädanefter ofta få glädja honom med . . .

Erny.

Innehållsförteckning:

Alice Tegnér; af *Gurli Linder*. (Med porträtt) — Svensk vinter; poem af *Ejnar*. — Våra döttrars framtid; några synpunkter af *Heribert*. II. — Att vara rik; af *Adelaide Ehrnrooth*. — En »Skottdagstäfving». — Blommor; af *Ilse Franke*. — Vid bordet; af *François Coppée*. Ofvers. af *Philibert*. — *Pauvres honteux*; af *Bien*. — Ur notisboken. — Teater och musik. — En nyårsgåfva; af *Erny*. — Tidsfördrif.

Sidsfördrif.

Redigeras af *Sophie Linge*.
Bidrag mottagas med tacksamhet.

Brefkort innehållande sextioett inkapslade

geografiska namn.

Kära lilla Sissa, har all er brådska genom skedda förändringen af resplanen gjort er omöjliga att skriva nu för en tid? Anledning ha mina bref, telegram och paket bort vara, men det visar sig ej så.

För de sista »krigare» har jag köpt flor, en silkesduk i eldrödt, tibbet och krep i rosa, den hvita kappan m. m. och innesluter hela finessen i samma ask. Er sunda idé om kappan tog jag fasta på, den är bak utan bälte. Angående duken tänkte jag först på en i svart (sjö och mossgrön samt brun, nötblun, bottenfärg var ock bra) med rosor öfver hela botten, men stannade vid denna i mitt val, en tia kostade den visserligen mera (nog begriper du, att jag ville pruta, och vet naturligtvis, att jag bjudit till); alla finnas i samma bod, önska ni den på annat vis, bytes gärna. Det är således sex saker, som nu sändas. Jag har lemnat lifvet till sömmerskan, hon bor nog långt bort, ena gången trodde jag att hon stängt — färdigt blir det emellertid, och på bal kan Ada få komma och allt blir som ni ville. Roligt, om ni bli nöjda.

Här pågår i dessa dagar damsko-realisation, ej egentligen alla slag annat än i vissa nummer, men jag tänker du har nog af den varan.

Hvad stenarmbandet samt brosch-en i stenkol, din gåfva, beträffar, så bli äfven de som du önskar. Ack, det var sannt, hattar att ha på landet af bast i alla fasoner fås, an-tingen med blandad klädsel, eller rosetter, eller enbart blommor, t. ex. astrarne voro så vackra.

I hast eder b—g.

Aritmogryf.

1	15	3	10	17	8	2
2	9	5	5	1	2	22
3	3	4	21	2	4	9
4	6	5	12	6	1	3
5	2	20	3	8	11	11
6	23	4	5	6	7	19
7	4	12	1	7	2	10
8	7	1	3	3	10	3
9	7	4	18	21	4	5

Begynnelsebokstäfverna gifva namnet på platsen för ett svenskt härslag och slutbokstäfverna den be-segrades namn.

1) finns i äpplen, 2) kan en högre stående hugna med, 3) namn på »två ädla bröder», 4) individ från Asien, 5) finns på vindar, 6) en skidfrukt, 7) ö i Mälaren, 8) bruksprodukt, 9) en bortlagd titel.

b—g.

Charad.

Mitt första jag läste i flickans blick, Då ungersvennen sökande gick Bland tärnornas blomstrande, glada skara.

Hon såg, hur han valde sig en af dem.
Mitt andra till henne dock fyra och fem
Mitt tredje, mitt första. Hon fick allt vara,
Hur långtande barnsligt än ögat bad.
Men hvarför? Hon var ju så ung och glad.
Dock, gåtan var ju så lätt att tyda: Hon ful var och fattig. Om guld blott hon haft,
Då hennes mitt första nog hade ägt kraft
Att få ungersvennen mitt hela att lyda.
F. M. C.

Länkgåta.

Ur en titel får man, utan att omflytta bokstäfverna, följande länkar:

Länk 1.

Fast ett gemensamt namn det fått, Af skild natur det vara kan; Än är det torrt, än är det vått, Mäts än med mått och än i spann; Ibland i kappsäck eller strut Det sändas kan i världen ut, Ja, till och med i konvolut.

Länk 2.

Beroende på dens natur; Som ifrigt fikar efter det, Om det är män'ska eller djur, Med grymhet eller lågsinhet — Det blifva kan än gods och guld, Än kött och blod, för hungers skuld, Ja, någon gång en mö så huld.

Länk 3.

Hvem har ej i sin barndoms dar I sagans skimmer tjusad sett Ett väsen, som än älskvärdt var, Än någon gång båd' grymt och ledt.

Länk 4.

Ett blad utaf en liten bok, Som gjort en dåre af en klok, När studiet har gått på tok.

Länk 5 och 6.

Till sist två djur. Det ena stort, Det andra ganska litet är; Det första jagas från din port, Det andra käckt din mat förtär, Och ändå håller du god min, Består kanske ett litet grin, Om allt för djupt det tär sig in.
S. L.

Lösningar.

Logogryfen: Hofrätten; ho, ettor, fet, rät, råf, rof, torf, fort, nät, rot, ref, här, hof, rätt, ätten, te, het, tro, nätt.

Charaden: Maskros.

Melamorfosen:

E K K K K R
R R A O O O
I I R R R M
K T T E A A
A A A A N N

Ijyllningsgåtan: Anton Niklas Sundberg; 1) auktoritet, 2) A. N. Sundberg, 3) mitra o. kors, 4) lärostaden, 5) ordensband, 6) stipendium, 7) skarpsinne, 8) kvartsekel, 9) ungdomseld, 10) installera, 11) patriotisk, 12) högtidstal, 13) oförtruten, 14) prokansler, 15) afundsvärd, 16) snabbtänkt, 17) prestskrud, 18) erkebiskop, 19) gratuleras.

Versgatan:

Ack, fattigt blommor dock vår jord, Hur herrlig än dess prakt är spord, Mot män'skans själ i tro och hopp, När lifvets sol för den gått opp.

Aritmoremet: Konsulatfrågan; grä, lasur, kon, staf, stuga, taklag, falk, flarn, Flora, ost, otur, orkan, lunta.

HULTMANS Cacao & Chocolad

rekommenderas som den bästa och vitsordas på det varmaste af professorerna hrr Joh. Lang, Seved Ribbing, Nils O:son Gadde, C. J. Ask samt doktor Olof Moberg.